

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z odwołania J. B.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych i Administracji w Warszawie
o wysokość emerytury policyjnej i wysokość policyjnej renty inwalidzkiej,
w związku ze skargą kasacyjną ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego
w Szczecinie z dnia 7 lutego 2024 r., sygn. akt III AUa 202/23,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 29 października 2024 r.
wniosku pozwanego o umorzenie postępowania w sprawie, zawartego w piśmie
z 10 października 2024 r.,

postanowił:

odmówić umorzenia postępowania kasacyjnego w sprawie.

UZASADNIENIE

Pełnomocnik J. B. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2024 r., sygn. akt III AUa 202/23, która spełnia warunki formalne i czeka na rozpoznanie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania na etapie przedsądu.

W piśmie z dnia 10 października 2024 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o umorzenie postępowania w sprawie z uwagi na to, że w ocenie organu rentowego miało miejsce zaspokojenie roszczenia odwołującego.

Pełnomocnik powoda w piśmie z dnia 15 października 2024 r. wniósł o nieuwzględnienie wniosku o umorzenie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rację ma ubezpieczony J. B. w przedmiocie oceny wniosku o umorzenie postępowania. Faktycznie skargę kasacyjną może cofnąć strona, która ją wniosła. Wówczas zgodnie z art. 398²¹ k.p.c., do postępowania przed Sądem Najwyższym wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy o apelacji. Z kolei art. 391 § 2 zdanie pierwsze k.p.c. stanowi, że w razie cofnięcia apelacji sąd drugiej instancji umarza postępowanie apelacyjne i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu. Skarga kasacyjna może zostać cofnięta w każdym czasie nawet przez samą stronę i nie wymaga to zgody strony przeciwnej. Cofnięcie skargi kasacyjnej stanowi czynność procesową, która nie podlega weryfikacji sądowej i prowadzi do umorzenia postępowania kasacyjnego oraz orzeczenia o kosztach procesu jak przy cofnięciu pozwu (art. 391 § 2 zdanie pierwsze k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.; postanowienia Sądu Najwyższego: z 17 listopada 2020 r., II PK 94/20, LEX nr 3080384; 25 marca 2021 r., III USK 68/21, LEX nr 3153421; 15 grudnia 2022 r., II USK 338/22, Legalis nr 2930004; 3 października 2023 r., II USK 176/23, Legalis nr 2990651; 10 września 2024 r., III USKP 66/24, Legalis nr 3133844; też postanowienia Sądu Najwyższego odnoszące się do kwestii związanych z art. 469 k.p.c. z: 29 stycznia 2014 r., I PK 251/13, OSNP 2015 nr 6, poz. 79; 13 grudnia 2023 r., II USKP 103/22, Legalis nr 3061228). W takich okolicznościach Sąd Najwyższy umarza postępowanie kasacyjne na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 2 k.p.c.

Dyspozycyjność pozostaje jednak w ścisłym związku z autonomią woli, jaka w sferze stosunków cywilnoprawnych i stosunków do nich zbliżonych przysługuje podmiotom prawa cywilnego. Szeroki jej zakres wyraża się w tym, że w zasadzie od ich woli zależy powstanie, treść i zakończenie stosunków w zakresie prawa cywilnego. Od nich też zależy wykonywanie praw lub korzystanie z nich, podejmowanie, bądź rezygnacja z działań potrzebnych do zachowania zagrożonego lub naruszonego prawa, a także podjęcie decyzji o zrzeczeniu się

przysługującego im prawa (H. Mądrzak, E. Marszałkowska-Krześ, Postępowanie cywilne, Warszawa 2003, s. 57 i n.). Konsekwencją dostosowania się instytucji procesowych do założeń prawa cywilnego jest to, że od woli strony zależy wszczęcie procesu cywilnego, rodzaj i zakres ochrony, jaka może być udzielona w konkretnym postępowaniu, ewentualne cofnięcie pozwu oraz skorzystanie bądź rezygnacja z uprawnień i środków procesowych przysługującym stronom dla ochrony ich praw (interesów). Istota zasady dyspozycyjności, stanowiącej procesowy odpowiednik zasady autonomii woli stron obowiązującej na gruncie prawa cywilnego materialnego (R. Flejszar (w:) Ł. Błaszczak, J. Studzińska (red.), Instytucje postępowania cywilnego. System Postępowania Cywilnego. Tom 1, Warszawa 2025, rozdział 9.6.2.1), sprowadza się do tego, że to strony rozporządzają wszczęciem, przedmiotem i zakończeniem procesu. Czynność dyspozycyjna strony w postaci cofnięcia skargi kasacyjnej nie jest zatem wykluczona, ale nie może jej dokonać przeciwnik procesowy strony, która wniosła skargę kasacyjną.

Z pisma pełnomocnika powoda J. B. wynika wyraźny sprzeciw. Oceny tej nie zmienia wskazanie przez organ rentowy wydania decyzji dotyczących wyrównania emerytury i renty na podstawie art. 8a ustawy zaopatrzeniowej, ponieważ nie są to decyzje tożsame z tymi wydanymi w 2017 r., opartymi na innej podstawie materialnoprawnej. Innymi słowy, są to decyzje oparte na odmiennych przepisach prawa, co J. B. zasadnie podkreśla. W aspekcie wniosku o umorzenie należy odróżnić sferę procesową od sfery materialnej. Znaczenie ma sfera procesowa i prawo ubezpieczonego do kontroli kasacyjnej wyroku Sądu Apelacyjnego. Bez woli ubezpieczonego nie można zakończyć postępowania, umorzenie nie może być dowolne. Nie podlega to uznaniu Sądu tak, jak to jest w wypadku cofnięcia apelacji przez pryzmat art. 469 k.p.c., ponieważ nie wystąpiła przedmiotowa aktywność procesowa powoda, a skoro tak, to nie ma też kontroli czynności dyspozycyjnej strony. W związku z powyższym odmówiono uwzględnienia wniosku pozwanego o umorzenie postępowania kasacyjnego.

[SOP]

[ał]

